

# دولت تکلیف اقتصاد را روشن کند

[ad\_1]

محمد مهدی بهکیش می‌گوید: این انتقاد به دولت وجود دارد که تکلیف خود را با اقتصاد روشن نمی‌کند. به نظرم اکنون دیگر فرصت آن رسیده که پاسخ دهد آیا می‌خواهد اقتصاد را رقابتی کند. اگر بله باید به آزادسازی قیمت‌ها از جمله قیمت گاز تن دهد.

به گزارش ایسنا، محمد مهدی بهکیش که در جمع فعالان بازار سرمایه در کارگزاری بانک کشاورزی سخن می‌گفت درباره اقتصاد ایران توضیح داد: اقتصاد ایران در شرایط کنونی وضعیتی دارد که یا باید به همین روند ادامه دهد یا به سمت رقابتی شدن پیش رود. ادامه وضعیت موجود با کاهش رشد اقتصادی و افزایش بیکاری همراه خواهد بود و راه دیگر یعنی رقابتی شدن نیز وجود دارد که گرچه مشکلات خاص خود را به همراه خواهد داشت ولی در افق بلندمدت امکانات خوبی را در اختیار افراد جامعه قرار می‌دهد.

او در بخشی از سخنانش به وضعیت سرانه تولید ناخالص داخلی اشاره کرد و گفت: اگر وضعیت ایران را در سال ۱۹۷۹ که انقلاب شد را اکنون بررسی کنیم، آن را با کشورهایمانند ترکیه و کره مقایسه کنیم، می‌بینیم گرچه در سال انقلاب اسلامی هر سه وضعیت یکسانی داشتیم، ولی به تدریج ما از رقبای خود عقب افتاده‌ایم.

بهکیش همچنین درباره وضعیت رشد، تورم و نقدینگی در اقتصاد ایران گفت: بررسی وضعیت گذشته اقتصاد ایران نشان می‌دهد که اقتصاد ما همواره درگیر نوسانات شدید بوده و شاخصهای کلان، ثبات نداشته است. این در حالی است که تقریباً این مسائل در کشورهای دیگر برطرف شده است.

او درباره وضعیت تورم و نقدینگی در دولت حسن روحانی گفت: در دولت روحانی تورم کاهش پیدا کرد و رشد نقدینگی نیز تا حدی کنترل شد و رشد اقتصادی نیز گرچه در دو سال اول منفی بود ولی در سال ۱۳۹۵ رشد اقتصادی بالایی تجربه کردیم که البته آن هم رشد واقعی در اقتصاد نبود بلکه این امکان فروش نفت و میعانات گازی بود که برای ما فراهم شد و از قبل آن رشد اقتصادی حاصل شد.

این اقتصاددان پیشکسوت درباره وضعیت رشد اقتصادی در گذشته ایران

اطهار کرد؛ بررسی‌ها نشان می‌دهد که در دوره جنگ چند سال رشد منفی را تجربه کردیم و این وضعیت بهبود چندانی نیافت تا دولت اصلاحات به رشد اقتصادی قابل توجهی دست پیدا کردیم ولی در دولت احمدی‌نژاد علیرغم درآمدهای گزاف در دو سال آخر رشد منفی تجربه کردیم که نتایج آن را در دولت یازدهم دیدیم.

وی درباره نرخ ارز نیز چنین توضیح داد: متأسفانه نرخ ارز در دولت‌های زمان جنگ، هاشمی و احمدی‌نژاد با نوسانات شدیدی روبرو بوده است و جهش‌های قابل توجهی را در ادوار مختلف تجربه کرده است با این حال در دولت حسن روحانی ارز با شیب ملایمی افزایش یافت و ما امیدواریم که ادامه پیدا کند.

بهکیش در بخشی از سخنانش درباره درآمد ملی توضیح داد: همان‌طور که می‌دانید اگر قرار باشد درآمد ملی افزایش پیدا کند یا باید مصرف بالا رود یا سرمایه‌گذاری افزایش پیدا کند یا صادرات بیشتر شود یا دولت خرج بیشتری کند. در غیر این صورت طبق فرمول تاثیری در درآمد ملی ایجاد نخواهد شد.

وی توضیح داد: درباره صادرات باید بگویم که همواره در اقتصاد ایران با مشکل کمبود صادرات محصولات غیرنفتی روبرو بوده‌ایم. در دولت احمدی‌نژاد صادرات نفتی ما به شکل محسوسی افزایش یافت ولی این صادرات اشتغالزا نیست و بررسی‌ها نشان می‌دهد که صادرات اشتغالزا در ایران همواره در حال کاهش بوده است.

صادرات غیرنفتی در سال ۱۳۹۵ در مقایسه با سال ۱۳۹۴ نشان می‌دهد میعان‌های گازی به خاطر افزایش تولید نفت افزایش یافته است و از ۴.۶ میلیارد دلار سال ۱۳۹۴ به ۷.۳ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۵ رسیده‌ایم. ولی آنچه که اشتغال ایجاد می‌کند، صادرات بخش صنعتی است که متأسفانه در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۴ کاهش یافته است.

علیرغم از بین رفتن بخش عمده‌ای از تحریم‌ها صادرات صنعتی ما همچنان افزایش نیافته است که این موضوع نشان می‌دهد که کالاهای تولید شده یا قیمت مناسبی ندارند یا کیفیت متناسب با بازارها ندارند. در هر صورت اگر نتوانیم تولید کالاهای صادراتی را افزایش دهیم نمی‌توانیم از بعد صادرات در درآمد ملی کشور تاثیر مثبتی بگذاریم.

او همچنین به صادرات خدمات اشاره کرد و گفت: صادرات خدمات نیز در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۴، ۱۳ درصد کاهش یافته است و بررسی

صادرات ریلی، جاده‌ای و ترانزیتی نشان می‌دهد که صادرات همه این بخش‌ها منفی بوده است.

او درباره وضعیت سرمایه‌گذاری نیز گفت: بررسی وضعیت سرمایه‌گذاری در گذشته نیز نشان می‌دهد که در دولت احمدی‌نژاد با خروج سرمایه از کشور مواجه شدیم که در دولت روحانی نیز این وضعیت چندان بهبود نیافت. در ۱۰ سال اخیر به غیر از یک سال همه ساله با خروج سرمایه روبرو بوده‌ایم و این موضوع در درآمد ملی تاثیر منفی گذاشته است.

او همچنین درباره مصرف خانوار نیز توضیح داد: بررسی‌ها نشان می‌دهد که متوسط درآمد خانوار شهری از سال ۱۳۸۶ تا سال ۱۳۹۲، ۲۲ درصد و درآمد خانوار روستایی طی همین سال‌ها ۳۷ درصد کاهش پیدا کرده است. در نتیجه سطح تقاضای خانوار ایرانی در سال ۱۳۹۲ معادل سال ۱۳۸۰ و ۱۳۸۱ بوده است که این نشان می‌دهد که قدرت خرید مردم طی ۱۰ سال کاهش هم یافته است.

بهکیش تصریح کرد: طبق آنچه گفتم وقتی مصرف داخلی کشور مانند سال ۱۳۸۰ است سرمایه خارج شده و صادرات کالا و خدمات مناسب نیست چگونه می‌توان انتظار افزایش درآمد ملی داشت.

او افزود: البته پیش‌بینی‌های صندوق بین‌المللی پول نشان از آن دارد که از سال ۲۰۱۸ سرمایه‌گذاری در ایران با شیب ملایمی افزایش خواهد یافت و پیش‌بینی می‌کنم بخش عمده‌ای از این افزایش در نفت و گاز رقم بخورد.

او در بخشی از سخنانش درباره کانون‌های بحران‌زا در اقتصاد ایران توضیح داد: فساد و قاچاق، غیررقابتی بودن اقتصاد، استهلاک سرمایه وضعیت نظام بانکی، آب، عدم اطمینان به آینده (روابط بین‌الملل) بزرگترین بحران‌هایی است که اقتصاد ایران با آن روبرو است.

او این انتقاد را به دولت روحانی وارد کرد که ما به دولت این نقد را هم داریم که تکلیف خود را روشن نمی‌کند که با اقتصاد می‌خواهد چه کند. با حرف کلی که نمی‌شود مملکت را اداره کرد. آیا می‌خواهد اقتصاد را رقابتی کند. اگر می‌خواهد اقتصاد رقابتی شود باید قیمت محصولات از جمله قیمت گاز را آزاد کند. پیگیری تمام وضعیت‌های برنامه توسعه نشان می‌دهد که فقط در یک دوره و آن هم در برنامه سوم توسعه که مسعود نیلی معاون سازمان برنامه و بودجه بود، برنامه اقتصادی روند رقابتی شدن را پیش‌گرفت به صورت قدم به قدم در آن برنامه مشخص شده بود که چگونه گام به گام به سوی اقتصاد

رقابتي پيش برويم كه البته آن برنامه اجرا نشد و بعد از آن هم ديگر در هيچ برنامه‌اي به سمت و سوي رقابتي شدن پيش نرفتيم و اكنون هم اگر بخواهيم دوباره آن را پيش بگيريم بايد به برنامه سوم برگرديم.

به‌كيش بخشي از سخنانش را به بازار سرمايه پرداخت و گفت: بازار سرمايه رقابتي ترين بازار جهان است كه منابع در آن بسيار متحرك است. بازار سرمايه همچنين ده‌ها برابر سريع‌تر از بازارهاي ديگر كار مي‌كند و به تصميمات دولت بسيار حساس است. افراي به بازار سرمايه جذب ميشوند كه قابليت نشان دادن عكس‌العمل سريع را دارند و فعالان در اين بازار نوسانات را به عنوان يك اصل پذيرفته‌اند.

وي در خصوص بازار سرمايه ايران گفت: بازار سرمايه در ايران بايد فعال شود چون پتانسيل رقابتي و فعال شدن را دارد. ولي با اين حال بازار سرمايه در ايران اشكالات اساسي دارد. ابتدا اين كه در آن رانت اطلاعاتي وجود دارد و ديگر اينكه اشكالاتي دارد مانند اينكه امكان جذب سرمايه‌گذاري، جذب تكنولوژي در آن پايين است و مثلاً نمادها به صورت طولاني‌مدت بسته ميشود و با مشكلاتي مانند نبودن شفافيت و افشاي اطلاعات روبرو است.

او براي برطرف شدن مشكلات سرمايه به مواردی مانند فشار فعالان بازار سرمايه به سازمان بورس براي جلوگيري از بستن طولاني مدت نمادها اشاره كرد و گفت: تصحيح ساختارهاي بازار، پيوستن به نظام حسابداري بين‌المللي چون IFRS از جمله اقدامي است كه بايد در بازار سرمايه انجام گيرد.

انتهای پیام

ad\_2]]

Source link